

## Pinsiön-Matalusjoen yhteistyöryhmän kokous 9.10.2023 klo 17.00–19.00 (LIFE20 NAT/FI/000611)

Asiakirja on kooste tilaisuuden aikana esitetyistä kysymyksistä, vastauksista ja kommenteista. Kysymyksiin vastasi paikan päällä projektipäällikkö Katja Vainionpää (Pirkanmaan ELY-keskus). Paikalla tarjottiin kahvia ja suolaista sekä makeaa. Etäyhteyttä ei ollut heikon verkkoyhteyden takia.

### Osallistujat

Paikan päällä maamiesseurantalolla oli 10 henkilöä. Osallistujina oli mm. maanomistajia, yhdistysten edustajia (KVVY, Pinsiön perkausyhtiö) ja muita raakuista sekä Pinsiön-Matalusjoesta kiinnostuneita. Kaikki osallistujat olivat osallistuneet jo aikaisemmin hankkeen tapahtumiin.

### Ohjelma

1. LIFE Revives –hankkeiden toimenpiteet
2. Tilannekatsaus 23.5.2023 jälkeen
3. Uomakunnostukset
4. Vuoden 2024 aikataulut
5. Vapaa sana

### Yhteenveto keskusteluista

#### 1. LIFE Revives –hankkeiden toimenpiteet

- Hankkeen perustiedot ja toimenpiteet kerrattiin läpi.
- Pinsiön-Matalusjoen yhteistyöryhmän kutsun lähettämässä on ollut ongelmia, eikä kaikki olleet vastaanottaneet syyskuussa lähetettyä sähköpostia.
- Tietoa hankkeesta olisi hyvä levittää myös Pinsiö-seuran verkkosivuilla <https://www.pinsioseura.fi/>. Projektipäällikkö tulee olemaan yhteydessä Pinsiön seuraan.

#### 2. Tilannekatsaus 23.5.2023 jälkeen

- Edellinen yhteistyöryhmän kokous on pidetty 23.5.2023. Yhteistyöryhmässä esiteltiin sen jälkeen tehtyä ja tapahtunutta eri asiakokonaisuuksien kautta; uomakunnostukset, valuma-aluekunnostukset, seuranta ja tiedotus.
- Uomakunnostukset: Hanke on pyytänyt vesilain valvojalta pyydetty vesilain luvan tarpeen arviota. Lisäksi Pirkanmaan museolta on pyydetty lausuntoa raakkujokien kulttuurihistoriallisista kohteista. Hanke on hakenut poikkeamislupaa luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisista rahoitussäännöksistä kunnostustoimenpiteitä varten. Hartjoki-työkalut on tilattu Ruotsista. Uomakunnostusten kilpailusta on suunniteltu. LIFE Revives-hanke on pitänyt ekskursion Pudasjärvellä hankkeen partnereilla (Suomi, Ruotsi ja Viro).
- Valuma-aluekunnostukset: Hanke on pyytänyt vesilain valvojalta pyydetty vesilain luvan tarpeen arviota. Metsäsuojelusuunnitelmat ovat lähes valmiina, jonka jälkeen otetaan yhteyttä soveltuville maanomistajille. Suojavyöhykkeen perustamisesta maksetaan korvaus. Kosteikkojen ja putkipatojen suunnitelmien tekijä on valittu puitesopimuksella. Rakennekalkkiin liittyviä kokouksia on pidetty lähes joka kuukausi. Ojitusyhteisöjä on selvitetty ja yhden kanssa pidetty maastokäynti. Pinsiön-Matalusjoen ojitusyhtiötä voi



tarkastella [Ojitusyhteisöt \(arcgis.com\)](https://arcgis.com). Kartoista tarkasteltiin syvemmin suojavyöhyke-ehdotuksia ja Pinsiön-Matalusjoen ojitusyhtiötä.

- Seuranta: Vuoden 2023 sähkökoekalastukset on pidetty keväällä ja syksyllä. Pinsiön-Matalusjoen jatkuvatoiminen mittari mittaa sameutta, veden lämpötilaa, sähkönjohtavuutta ja vedenpinnan korkeutta. Tarkasteltiin tarkemmin sähkökoekalastustulostuksia ja jatkuvatoimisen mittarin tuloksia. Seurantatulokset on esitetty uusilla verkkosivuilla, mutta ne eivät ole saavutettavassa muodossa, joten niiden esitystyylille tulee tulevaisuudessa muuttumaan.
- Tiedotus: Verkkosivut on julkaistu ([www.ely-keskus.fi/web/pelastetaan-pirkanmaan-raakut](http://www.ely-keskus.fi/web/pelastetaan-pirkanmaan-raakut)). LIFE Revives -hanke on osallistunut tapahtumiin, esimerkiksi raakkujaiset, luonnosuojelupäivät ja metsäsuojelusuunnitelmien tilaisuus. Hankkeen raportointia tehdään kolmen kuukauden välein. Raakkuopas mieluusti helposti selattavaan muotoon. Kolmen helmet joet -hankkeessa tehtiin hyvä esite [Flipeco e-julkaisu](#).

### 3. Uomakunnostukset

- 9.10.2023 yhteistyöryhmän palaverin pääaiheena oli uomakunnostukset.
- Pinsiön-Matalusjoen uomakunnostustoimenpiteitä on puumateriaalilla kunnostaminen, koskien ennallistaminen, kutosorkaikkokunnostus, koetoiminta eli raakun lastentarhojen perustaminen. Jokaisesta kunnostustoimenpiteestä kerrottiin kunnostuksen peruseriaate, tavoite ja suunnitelmassa esitetyt paikat. Uomakunnostukset tehdään pääosin käsityönä ja niiden sijainnit katsotaan maastossa vielä tarkemmin.
- Puurakenteen lisääminen herätti eniten keskustelua, sillä pellot tulvivat tälläkin hetkellä. Joillakin maanomistajilla on käytössä uoppopumppu. Pinsiön-Matalusjoen ylä- ja keskijuoksu on hyvin tasainen ja laskua on vain noin viisi metriä seitsemän kilometrin matkalla (Pertunkorvenoja-Leipävuori). Kunnossapito on ojitusyhteisön lainmukainen velvollisuus, eikä kunnossapitotoimista tarvitse ilmoittaa ELY-keskukselle erikseen. LIFE Revives -hankkeen toimenpiteet sijaitsevat pääosin alajuoksulla. Maanomistajat toivoivat, että myös Pinsiönjoki otetaan huomioon. Valuma-aluelähtöinen suunnittelu on hyödyllinen toimintatapa kokonaisuuden hahmottamiseksi sekä vaikuttavien toimenpiteiden löytämiseksi.

### 4. Vuoden 2024 aikataulut

- Yhteistyöryhmän palavereita pidetään jatkossa kaksi kertaa vuodessa (toukokuu ja lokakuu). Lisäksi olisi mahdollista järjestää maastokäyntejä kunnostusten aikaan.
- Kilpailutukset tehdään vuoden vaihteen aikana. Uomakunnostukset tehdään vuonna 2024 minimivirtaaman aikaan.
- Kouluyhteistöitä järjestetään ensi vuoden aikana (Hämeenkyrö, Nokia ja Ylöjärvi).

### 5. Vapaa sana

- Pinsiön-Matalusjoesta on olemassa historiatieto, joka lähetetään hankkeen projektipäällikölle.
- Vettä on satanut paljon ja tällä hetkellä alueella paikoin tulvii.
- TUKES on myöntänyt kaivoslain (621/2011) nojalla Newpeak Finland Oy:lle malminetsintäluvan Pinsiön alueelle. Päätös on luettavissa Nokian kaupungin sivuilta: <https://www.nokiankaupunki.fi/wp-content/uploads/2023/09/malminetsintalupapaaatos-newpeak-finland-oy-metsakyla.pdf>.
- Fingrid Oyj suunnittelee 400 + 110 kilovoltin voimajohdon rakentamisesta välille Kristiinankaupunki-Nokia. Voimajohtoreiteille tai niiden läheisyyteen enintään kilometrin etäisyydelle sijoittuu yhteensä neljätoista Natura-aluetta, joista yksi on Pinsiön-Matalusjoki.



Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus



YVA-selostus on ollut kuultavana 3.8.-2.10.2023 [Kristiinankaupunki-Nokia 400 + 110 kilovoltin voimajohtohanke \(ymparisto.fi\)](#).